

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. III. An huic damnationi subiaceat propositio asserens, licere aliquando ministrare hostiam non consecratam pro consecrata?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

CAPVT III.

*An huic damnationi subiaceat
propositio asserens, licere ali-
quando ministrare hostiam
non consecratam pro
consecrata?*

SYMMARIVM.

*Authores docentes prefatam opinio-
nem. num. 24.*

Argumentum pro illa. num. 25.

*Eo argumento fingitur casus imprac-
ticabilis. num. 26.*

*Ea opinio subijcitur huic damnationi.
num. 27.*

*Eius improbabilitatem affirmant cõ-
muniter Theologi. num. 28.*

*An hostia non consecrata, & simulate
ministrata, exponatur periculo ido-
lolarie. num. 29.*

*Aliud argumentum ex iure canonico.
num. 30. & seqq.*

*Alique consequentia ex eo textu con-
sequuntur. num. 33.*

24. **L**icitam esse hanc simulatio-
nem in aliquibus casibus,
ministrando hostiam non consecra-
tam pro consecrata aliqui Authores
asserunt. Nam Altifioderensis (vt
Altifiod refert P. Suar. tom. 3. in 3. p. disp.
67. sect. 4. §. Circa tertiam.) affirmat,
si homo sit in articulo mortis, & nul-
la sit reservata hostia consecrata, ad
vitandum scandalum, licitum esse
dare hostiam non consecratam pro
consecrata. Quam opinionem dicit
Suar P. Suarez esse *improbabilem, & into-
lerabilem*. Alij vero dicunt, quod si
fiat conventio inter Sacerdotem, &
peccatorem, licebit ministrari pec-
catori hostiam non consecratam: ne,
si indigne recipiat, fiat reus corpo-

ris Domini; & ne, si ei denegetur
communio, infamatus maneat pec-
cator. Possè autem ita disponi, vt ea
forma non consecrata non exponat-
ur adorationi fidelum, si omnino
occulta deferatur. Ita S. Bonavent. *S. Bonav.*
Albertus Magnus, & Adrianus, quos *S. Albert.*
refert P. Suarez vbi supra. Item Vi- *Adrianus*
llalobos tom. 1. sum. tract. 7. diff. *Vilalob.*
38. num. 7. & Ludovicus de S. Juan *S. Iuan*
t. 1. sum. quæst. 7. de Euch. art. 8. *Moya*
diff. 7. apud P. Moya tom. 1. select.
tract. 4. quæst. 2. num. 5.

25. Et fortasse videbitur alicui,
eam opinionem non subiaccere huic
damnationi. Etenim si Sacerdos, &
peccator sciunt, non esse consecra-
tam, non erit simulatio, maxime si
ministratur, nullo alio adstante; si-
mulatio enim supponit ignorantiam:
cum ergo damnetur in hoc decreto
simulatio administrationis Sacra-
mentorũ, si hic non intervenit simu-
latio, non subiacebit damnationi.

26. Sed hæc obiectio fingit ca-
sum impracticabilem, nempe illum,
in quo necesse sit ministrare hostiam
non consecratam peccatori consen-
tienti, nullo alio adstante: quia si
nullus alius ad est, & dat illi consen-
tienti hostiam non consecratam,
quomodo verificatur, quod dat non
consecratam pro consecrata, hoc
enim supponit ignorantiam saltem
adstantium; & dare peccatori hos-
tiam non consecratam, nullo alio
adstante, potius erit ludere, quam
fingere communionem. Casus ergo
presens est, in quo adstantes igno-
rant illam fictionem communionis,
quamvis Sacerdos, & peccator sciant,
hostiam non consecratam minis-
trari.

27. Dicendum ergo est, illam
opinionem eorum Authorum subire
hanc damnationem. Pater. Damnat
enim hoc decretum propositionem
asserentem, licere simulationem in
admi-

administratione Sacramentorum, etiã ex causa metus urgentis: cum ergo manifestum sit, eam fictam communionem esse simulationem in administratione Eucharistiæ; quia fingitur esse Eucharistia ea, quæ non est talis; patet, talem opinionem subijci huic damnationi.

28. Et quidem illam opinionem reiiciendam putat communior sententia Theologorum. Ita P. Suarez vbi supra, P. Vasquez de Euchar. disp. 209. cap. 1. P. Castro Palao tom. 1. tract. 2. disp. 1. punct. 13. num. 8. qui affirmat, quod opposita sententia audaciam, & temeritatem videtur redolere. Et alij passim Doctores.

29. Aliquod tamen dissidium est in reddenda ratione huius assertionis. Commune argumentum pro hac conclusione est: hostia enim non consecrata exponitur adorationi adstantium, ex quo sequitur idololatria materialis. Hoc argumentum P. Vasquez non putat efficax; ait enim, nullum esse periculum idololatriæ, eo quod affectus adorantis Eucharistiam fertur in solum Christum. Sed non assentior: quia ille cultus externus exhibitus rei creatæ omnino est illicitus; & ira peccaret læthaliter, qui exhiberet cultum externum coram idolo, etiam si eius affectus internus ferretur in Christum Dominum. Et ita peccator ipse sciens, hostiam non esse consecratam, peccaret exhibendo eum cultum externum genuflexionis; & vt bene advertit P. Suarez relatus, ipsa susceptio communionis, quamvis ficta, esset cultus externus, ideoque graviter illicitus.

30. Aliud argumentum malitię huius communionis fictæ desumitur ex cap. De homine de celebr. Missar., vbi Innocentius III. refert casum in hæc verba. *Quæsvistis, quid de incauto Presbytero videtur, qui cum*

sciat, se in mortali crimine constitutum, Missarum solemniam, quæ non potest propter necessitatem quamlibet intermittere, propter sui facinoris conscientiam dubitat celebrare, per actusque ceteris circumstantijs Missam celebrare se fingit, & suppressis verbis, quibus conficitur corpus Christi, panem, & vinum tantum modo pure sumit, ita credens per id, quod præten- dit populo satisfacere, vt per hoc, quod intendit, Deum non debeat provocare.

31. Ad hunc casum respondet immediate Pontifex hoc tenore verborum. *Cum ergo falsa sint abiicenda remedia, quæ veris sunt periculis graviora: licet is, qui pro sui criminis conscientia reputat se indignum, peccat graviter, si se ingerit irreverenter ad illud; gravius tamen videtur offendere, qui sic fraudulenter illud præsumserit simulare: cum ille in solius misericordis Dei manum incidat; iste vero non solum Deo (cui non veretur illudere) sed populo, quem decipit, se adstringat.*

32. Ex quibus verbis patet primo, peccasse gravissime Presbyterum ratione falsitatis, & simulationis. Patet secundo, non solum fuisse reum, quia decepit populum, sed quia non est veritus illudere Deo, nam simulare fraudulenter rem Divinam, iuxta modum loquendi Pontificis, est Deo illudere. Patet tertio, gravius deliquisse Presbyterum, simulando consecrationem, quam si reus fuisset corporis, & sanguinis Domini, sacrificando, & manducando indigne.

33. Hinc etiam manifeste colligitur primo, Sacerdotem, qui ministrat hostiam non consecratam etiam consentienti, peccare peccato falsitatis, & simulationis. Colligitur secundo, illum peccare non solum quatenus decipit adstantes, sed etiam,

Suar.
Vazq.
Cast. Pal.

Innocent.

etiam, quatenus simulat fraudulenter rem Divinam, atque adeo illudit Deo. Colligitur tertio, gravius peccare qui sic simulat fraudulenter communionem corporis Domini, quam si hostiam consecratam indigne sumeret: *Gravius enim videtur offendere, qui sic fraudulenter presumpserit simulare.* Nam eadem ratio militat in Presbytero fidei celebrante, ac in peccatore fidei communicante.

CAPVT IV.

An damnationem incurrat propositio docens, esse licitum proferre super panem verba consecrationis sine intentione consecrandi?

SUMMARIUM.

Opinio Ioannis Sancij. num. 34.

Argumenta pro ea opinione. num. 35. & 36.

Ea propositio incurrit damnationem. num. 37.

Damnatio contenta in hoc decreto per propositionem universalem. num. 38.

Et damnat propositionem, sive universalem, sive particularem. num. 39.

Soluuntur obiectiones supra posita. num. 40. & 41.

Quid si simularet consecrationem per alia diversa verba? num. 42.

Et quid si fieret per simulationem formalem, & quid per materialem. num. 43. & 44.

Sancius. 34. **I**oannes Sancius in selectis disp. 35. num. 3. proponit hypothesein, in qua haereticus minaretur mortem Sacerdoti, nisi con-

secraret totum panem, qui esset expositus venditioni in platea civitatis. In qua hypothesi affirmat, licitum esse ei Sacerdoti proferre verba consecrationis sine intentione consecrandi.

35. Quod autem casus iste non contineatur sub hac damnatione, videtur suaderi his argumentis. Primo. Haec propositio: *Vrgens metus gravis est causa Sacramentorum administrationem simulandi*; est indefinita, & ex mente suorum Doctorum videtur aequivalere universali; docent enim, quemlibet vrgentem metum esse causam gravem, & sufficientem ad iustificandam eam simulationem. Atqui damnationes istae ita procedunt, vt statuant, veram esse contradictoriam propositionis damnatae. Ergo damnatio huius 29. propositionis fit per hanc contradictoriam: *Non omnis vrgens metus est gravis causa Sacramentorum administrationem simulandi*, sive, quod idem est, *Aliquis vrgens metus non est gravis causa*, &c. Quae contradictoria est particularis negativa. Sed a particulari non valet ad singularem, neque a propositione indeterminata ad determinatam: ergo non valet, *Aliquis vrgens metus non est gravis causa*; ergo *metus mortis non est gravis causa*. Erit ergo metus mortis causa sufficiens ad eam simulationem, quamvis alij metus minoris momenti non sint ad id causae sufficientes.

36. Secundo. In gravissima necessitate licitum est vti opinione tenuiter probabili, vt docent Authores relati supra disert. 4. sed opinio praefata, quod metus mortis sit causa sufficiens ad simulationem administrationis Sacramentorum, est saltem tenuiter probabilis; neque vlla est vrgentior causa, quam metus mortis: ergo is sufficit, vt simulari possit Sacramentorum administratio. Sed